

ODLER JÁNOS, DR.

1926. április 15. Mátrakeresztes, Heves vármegye -
1989. május 16. Budapest

A hat elemi kijárást követően 1939-1948 között a Mátrakeresztes környéki uradalmi, illetve erdőgazdaságokban fizikai munkásként dolgozott. 1947-ben belépett a Szociáldemokrata Pártba, az 1948-ban megalakult Magyar Dolgozók Pártjába 1952-ben vették fel. 1948-1949-ben Budapesten elvégezte a gimnázium ötödik osztályát, közben 1949. januártól az Irodagép-értékesítő Vállalatnál volt segédmunkás. 1949. augusztus 3.-1950. október között a légvédelmi figyelő-jelző szolgálatnál letöltötte sorkatonai szolgálatát. 1950. október 20-tól a Bem Légvédelmi Tüzér Tisztképző Iskolán volt tiszti növendék. 1951. szeptember 16-án alhadnaggyá avatták, és Vácra helyezték az 52. kivonuló Légvédelmi Tüzérezredhez szakaszparancsnoknak. 1952. október 21-től 1953. május 19-ig Budapesten szolgált a 8. honi közepes légvédelmi tüzérezrednél ütegparancsnok-helyettesként, 1952. november 7-től hadnagyi rendfokozatban.

1953. május 19.-1954. szeptember 16. között elvégezte a Bírói és Államügyészi Akadémiát, és a Honvédelmi Minisztérium Műszaki Tüzér Parancsnokságán volt hadbíró 1955. február 14-ig. Ezt követően 1960-ig több helyen ítélkezett hadbíróként: a 3. lövészhadtestnél Kecskeméten 1955. február 14.-augusztus 11. között (1955. június 15-től már főhadnagyként), az Országos Légvédelmi Parancsnokságnál Budapesten 1956. április 1-ig, a Fegyvernemi Parancsnokságon 1957. április 1-ig, végül a Budapesti Katonai Bíróságon 1960. december 1-ig (1958. június 1-től századosi rendfokozatban).

A forradalom alatt 1956. október 25-éig Miskolcon tárgyalást vezetett, ezt követően csak október 28-án tudott Budapestre indulni, addig Pálósszentmihályon egyik ismerősénél lakott. Budapestre visszatérve november 1-jéig a lakásán tartózkodott. November 10-éig bejárt a munkahelyére, majd a budai karhatalomnál jelentkezett: „példásan helyt állt [sic!] az ellenforradalom alatt” - szerepel jellemzésében. 1956. novemberben belépett a Magyar Szocialista Munkáspártba, a tiszti nyilatkozatot november 26-án írta alá. 1956. december 30-án jó munkájáért 500 Ft pénzjutalmat kapott.

1957 szeptemberében jelentést írt a mátrakeresztesi rendőri túlkapásokról. Utána az illető rendőröket az ügyészség előzetes letartóztatásba helyezte, a Budapesti Katonai Bíróság kettőt közülük első fokon elítélt, és 1957. december 12-én már a Legfelsőbb Bíróság előtt volt büntetőügyük. Az MSZMP pásztói szervezete novemberben viszont Odlert jelentette fel Kádárnál, hogy részt vett az „ellenforradalomban” szülőfalujában. Ennek azonban semmilyen következménye nem lett: 1958-as jellemzése szerint „az ellenforradalom időszakában mindennemű ellenforradalmi megmozdulástól tartózkodott, majd a fegyveres lázadás leverése után kihirdetett statárium végrehajtásában igen aktívan, tevékenyen részt vett”.

Az Eötvös Loránd Tudományegyetemen 1959. július 11-én befejezte jogi tanulmányait. 1960. december 15.-1961. július 14. között a Kaposvári Katonai Bíróság megbízott elnöke, 1961. július 15-től az Igazságügyminisztérium Katonai Főosztályán felügyeleti osztályvezető-helyettes volt, 1963. április 4-től őrnagyi rendfokozatban. 1963-as minősítése során műveltségét megfelelőnek tartották, magasabb beosztásra alkalmasnak vélték. Politikai iskolát nem végzett, bár korábban erre javasolták, angolból középfokú nyelvizsgát tett. 1966. január 15.-február 18. között a Győri Katonai Bíróságon volt ítélőbíró, visszatérve a tárcához a Katonai Főosztályon felügyeleti főelőadó lett. 1974. december 1-én kinevezték a Győri Katonai Bíróság elnökének, 1979. szeptember 29-én ezredesi rendfokozatot kapott. 1981. április 24-én egészségi állapota miatt nyugdíjazták.

Az 1956-os forradalmat követő kádári megtorlás során 1957. január 14-én halálra ítélte Léderer Jenő Tibort, akit – miután az ítéletet február 6-án másodfokon a Nagy Sándor alezredes vezette tanács helybenhagyta (ez volt a Legfelsőbb Bíróság másodfokú büntetőeljárásban tárgyalt első büntetőügye a kádári megtorlás során), a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa pedig kegyelmi kérvényét elutasította – február 15-én kivégeztek. 1957. január 22-én halálra ítélte Batonai Istvánt, Batonai Lászlót és Varga Józsefet. Vargát még aznap, a Batonai testvéreket, miután a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa kegyelmi kérvényeiket elutasította, 1957. február 5-én végezték ki. (1957. március 21-én halálra ítélte Pólya Ferenc Sándort, akit április 8-án kivégeztek. Őt nem '56-os büntetőügyben marasztalta el.)

Szántó Farkas Bélát 1958. október 31-én ítélte halálra tanácsával. December 8-án ezt dr. Sömjén György tanácsa helybenhagyta, s Szántó Farkast december 29-én kivégezték. Kolonics Jánosra 1959. április 7-én szabott ki halálbüntetést, amit másodfokon dr. Sömjén tanácsa 1959. május 4-én helybenhagyott, s az ítéletet május 6-án végrehajtották. Huszár Lászlót 1959. október 20-án ítélte halálra. A másodfokon eljáró dr. Szimler János tanácsa az elmarasztalást 1959. november 19-én helybenhagyta, s Huszárt 1959. november 21-én kivégezték.

Molnár Károlyt 1957. december 4-én életfogytig tartó börtönbüntetésre ítélte. Dr. Szimler tanácsa az ítéletet 1958. június 30-án halálbüntetésre súlyosbította, s Molnárt július 5-én kivégezték.

KITÜNTETÉSEI

Munkás-Paraszt Hatalomért Emlékérem (1957)
Haza Szolgálatáért Emlékérem arany fokozata (1957)
Az Igazságügy Kiváló Dolgozója (1957)
Szolgálati Érdemérem 10 év után (1961)
Szolgálati Érdemérem 15 év után (1966)
Szolgálati Érdemérem 20 év után (1971)
Haza Szolgálatáért Érdemérem arany fokozata (1972)
Szolgálati Érdemérem 25 év után (1976)
Kiváló Szolgálatért Érdemrend (1976)
Szolgálati Érdemérem 30 év után (1981)
Vörös Csillag Érdemrend (1981)

FORRÁSOK, IRODALOM

Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézet és Múzeum Központi Irattár 56381.
1956 kézikönyve. III. Megtorlás és emlékezés. A kézikönyv főszerkesztője Hegedűs B. András, a kötetet szerkesztette Kende Péter. 1956-os Intézet, Budapest, 1996. 24-26., 31-32., 112., 145., 160., 182., 207.

Eörsi László: *1956 mártírjai. 225 kivégzett felkelő. Budapest a forradalom napjaiban.* Szentpétery Tibor fotóival. Rubicon-Ház, Budapest, 2006. 22-23., 85., 102., 121., 139., 190., 220.

Zinner Tibor: *Utak és tévutak a XX. századi magyar felsőbiráskodás káderpolitikájában '56 után.* In *A Kúria és elnökei III.* A kötetet szerkesztette Bódiné dr. Beliznai Kinga. HVG-ORAC Lap- és Könyvkiadó Kft., Budapest, 2015. 177., 181., 184.

